

In de kijker: "EEN WARME BUURT LAAT NIEMAND KOUD!"

Community Building: bruggen bouwen en muurtjes slopen

Riet SEYNHAEVE en Joke ROELS¹

Al jaren proberen we vanuit de sector Ondersteuning van Personen met een Handicap een passend antwoord te bieden op de vraag hoe mensen met een beperking een kwaliteitsvol leven kunnen leiden. Het antwoord verschilt echter van tijd tot tijd en evolueert mee met een veranderend kader aan normen en waarden.

Waar jaren geleden de nadruk lag op het verzorgen, verschoof deze naar begrippen als emancipatie en autonomie. Vandaag de dag is er een evolutie gaande van onafhankelijkheid naar 'interafhankelijkheid'. De context van de gemeenschap komt meer en meer in beeld: "Je wordt pas mens onder de mensen, en met deze mensen ga je verder in het leven. Het gaat om jou en de gemeenschap waarin je leeft: je familie, burens, vrienden, kennissen,..."

Vermaatschappelijking van de zorg

Begin 2014 stelde het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) Tordale en Mariënstede vzw aan als ambassadeur 'community building' voor de provincie West-Vlaanderen. Dit ambassadeurschap werd gecreëerd in het kader van vermaatschappelijking van de

zorg, een beweging die de overheid met Perspectief 2020 op gang wil brengen als reactie op de overprofessionalisering van de zorg, het vaak nog te 'probleemgericht' denken over mensen met een beperking en een sterk geglobaliseerde samenleving waarin het lokale weefsel dreigt te verdwijnen. Vanuit de overheid wil men daarom inzetten op het versterken van het lokale weefsel om zo tot meer zorgzame en warme buurten te komen, waar inclusief leven de toekomst wordt.

“**Men wil inzetten op het versterken van het lokale weefsel om zo tot meer zorgzame en warme buurten te komen, waar inclusief leven de toekomst wordt.**”

Zowel Tordale als Mariënstede vzw zijn dienstverleningscentra voor mensen met een beperking. Ze hebben over de jaren heen heel wat ervaring opgebouwd rond sociale inclusie van mensen met een beperking en het samenwerken met de gemeenschap. Ze deden dit onder meer met de zorgvernieuwingsprojecten 'Buurtvervlochten' (Tordale) en 'Bruggensteun' (Mariënstede).

1 Riet Seynhaeve is Projectverantwoordelijke voor Bruggensteun en ambassadeur Community Building bij Mariënstede vzw, in Dadizele, en Joke Roels is Netwerkcoach en ambassadeur Community Building bij Huize Tordale vzw in Torhout. Contact: joke.roels@tordale.be.

Nu bundelen ze hun krachten en 'good practices' en gaan ze op pad. Hun missie? Informeren, inspireren en coachen van andere organisaties, zowel binnen als buiten de sector. Zo kunnen er op bredere schaal nieuwe initiatieven genomen worden rond community building, met specifieke aandacht voor het betrekken van mensen met een beperking. Op lange termijn hebben ze in West-Vlaanderen de doelstelling een transitie op gang te brengen naar een meer inclusieve en warme samenleving, waarbij alle burgers echt deel kunnen uitmaken van hun plaatselijke gemeenschap en zorg kunnen dragen voor elkaar.

Krachten en wederkerigheid

Als ambassadeur van West-Vlaanderen hebben Tordale en Mariënstede vzw een duidelijke visie op mensen met een beperking, hun netwerk en hun buurt. Vooreerst is er een sterk geloof in de krachten en talenten van iedere burger. De focus in hun werking ligt dan ook steeds op talenten en mogelijkheden in plaats van op beperkingen omwille van handicap, leeftijd, sociale klasse,... Daarnaast geloven ze dat ze als organisaties uit de VAPH-sector moeten werken in, met en voor de buurt. Het principe van wederkerigheid is hierbij zeer belangrijk: "Ik investeer in de samenleving, ik krijg van de samenleving." Zo gaan ze telkens op zoek naar win-win situaties in de buurt, zowel op het niveau van de organisatie, als op dat van het individu. Beide organisaties geloven ook in ontmoeting, als eerste stap naar meer verbondenheid en zorgzaamheid in de buurt. Vanuit dit idee ontstond hun buurtgerichte werking.

“De focus ligt op talenten en mogelijkheden in plaats van op beperkingen omwille van handicap, leeftijd, sociale klasse,...”

Andere organisaties inspireren

Nu willen de ambassadeurs ook jouw organisatie inspireren! Daartoe zullen er op aanvraag interactieve workshops gegeven worden voor organisaties binnen- en buiten de sector voor personen met een beperking, en zowel in hun thuishaven als op locatie. In deze workshops is het de bedoeling om aan de slag te gaan met een aantal pertinente vragen die een organisatie zich kan stellen met betrekking tot community building. Er wordt samen met de deelnemers gereflecteerd over hun eigen situatie en organisatie. Daarnaast worden handvaten en praktische voorbeelden gegeven voor mensen die zich willen laten inspireren of willen starten met community building.

We gaan aan de slag met vragen als: hoe kan onze doelgroep aanwezig zijn en participeren in de gemeenschap? Welke kansen biedt mijn buurt? Op welke manieren zien we de taak van een professional veranderen? Hoe kan je een vrijwilligerswerking uitbouwen? Hoe ziet ons lokaal netwerk er uit binnen de gemeente? Hoe kan 'out-of-the-box'-denken ons helpen een warme buurt te creëren?

Naast organisaties uit diverse welzijnssectoren willen Tordale en Mariënstede als ambassadeur ook andere doelgroepen bereiken. Zo zal er onder meer in samenwerking met de Brusselse organisatie 'ABC' en mensen met een beperking een kamishibai-verhaal² over inclusie worden gemaakt voor kleuters en leerlingen van de lagere school. Ook worden er samenwerkingsverbanden gezocht met hogescholen en lokale besturen.

Workshops en coaching kunnen aangevraagd worden via mail: Communitybuilding.west-vl@gmail.com.

2 De Kamishibai is een Japanse vertelvorm, waarbij gebruik gemaakt wordt van een kastje, dat je het best kan vergelijken met een poppentheater, en waarin tekeningen geschoven worden. Elke tekening geeft een scène van een verhaal weer. De verteller verschuift de prenten zoals in een trage tekenfilm en vertelt ondertussen het verhaal, dat achteraan op de prenten te lezen staat. Info bij de vzw Art Basics for Children: www.abc-web.be.